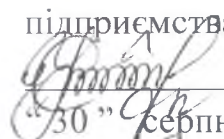

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра економіки підприємства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри економіки
підприємства

 проф. Світлана УРБА
30 "Серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітній рівень другий «магістерський»

галузь знань 07 “Управління та адміністрування”
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 076 “ Підприємництво, торгівля та біржова діяльність”
(шифр і назва спеціальності)

освітня програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

факультет Економічний
(назва факультету)

2022 – 2023 навчальний рік

Робоча програма «Виробничої практики» для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Розробники програми:

КОСОВИЧ Богданна Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства економічного факультету

ОСІДАЧ Оксана Павлівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства економічного факультету

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки підприємства
Протокол від “ 30 ” серпня 2022 р. № 1

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр, назва)	Нормативна	
Модулів –	Освітній рівень: другий (магістерський)	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів –		<i>1-й</i>	<i>1-й</i>
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин - 180	Спеціальність <u>076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»</u> (шифр, назва)	<i>1-й</i>	<i>1-й</i>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента – 180		<i>Лекції</i>	
		<i>год.</i>	<i>год.</i>
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		<i>год.</i>	<i>год.</i>
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>год.</i>	<i>год.</i>
		<i>Самостійна робота</i>	
		<i>180 год.</i>	<i>180 год.</i>
		<i>Індивідуальні завдання: год.</i>	
<i>Вид контролю: диференційований залік</i>			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми здобуття освіти – 0 %

для заочної форми здобуття освіти – 0 %

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою «Виробничої практики» студентів, що здобувають освітній ступінь «магістр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» є їх ознайомлення безпосередньо на підприємствах (з яким укладено угоду) із організаційно-управлінською, виробничою, комерційною та правовою діяльністю бази практики, відпрацювання вмій і навичок зі спеціальності, закріплення теоретичних знань, отриманих при вивченні циклу навчальних дисциплін та набуття практичного досвіду.

Основними завданнями практичної підготовки студентів, що здобувають освітній ступінь «магістр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» є:

- поглиблення та закріплення набутих теоретичних знань з основних навчальних дисциплін професійної підготовки;
- вивчення призначення, функцій, виробничих і управлінських структур підприємства;
- збирання необхідних матеріалів для написання Звіту з виробничої практики;
- розвиток практичних навиків та творчих здібностей студентів, їх самостійності, умінні приймати рішення та працювати в колективі;
- опанування сучасними прийомами та методами прийняття управлінських рішень;
- формування у майбутніх фахівців умінь та практичних навичок в сфері підприємницької, торгівельної та біржової діяльності;
- розвиток професійного мислення, прищеплення умінь фахової діяльності в умовах колективу;
- оволодіння навичками самостійного збирання економічних фактів і даних та їх наукового узагальнення, обґрунтування на його основі теоретичних положень та практичних рекомендацій щодо розв'язання актуальних питань на підприємстві;
- ознайомлення з найбільш ефективними способами вирішення підприємницьких завдань;
- розроблення пропозицій щодо впровадження інноваційних процесів в здійснення підприємницької, торгівельної та біржової діяльності;
- систематичне оновлення та творче застосування набутих знань у практичній діяльності при вирішенні завдань, які постають при реалізації ключових функцій підприємницької, торгівельної та біржової діяльності.

В результаті проходження «Виробничої практики» студенти набувають:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

СК 5. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

Результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми магістра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» у результаті проходження «Виробничої практики» студенти повинні:

знати:

- організаційно-правові основи діяльності суб'єктів господарювання;
- класифікацію організаційних структур суб'єктів підприємницької діяльності;
- характеристики асортименту, якості та конкурентоспроможності продукції (послуг);
- види ресурсів у підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності та методи їх аналізу;
- процеси створення вартості у підприємстві;
- маркетингові інструменти підприємницької діяльності;
- методику розрахунків основних показників виробничо-господарської та комерційної діяльності підприємства;
- методику формування стратегії суб'єкта підприємницької діяльності;
- інструменти оцінювання конкурентоспроможності підприємницьких структур;
- показники для аналізу інноваційної активності суб'єкта підприємницької

діяльності;

- систему управління доходами та витратами у підприємницьких структурах;
- показники для здійснення фінансової діагностики суб'єкта підприємницької діяльності;
- види соціальної відповідальності у підприємництві.

вміти:

- застосовувати одержані знання на практиці;
- адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності;
- визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення;
- вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності;
- вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність;
- визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності;
- оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень;
- розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності;
- вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків;
- впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.

ПРН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН 5. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової

діяльності.

ПРН 6. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.

ПРН 7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

ПРН 8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

ПРН 10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.

ПРН 11. Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

3. Програма навчальної дисципліни

Під час проходження виробничої практики, згідно з рекомендованим графіком виконання робіт, студент повинен дослідити та описати у Звіті з виробничої практики такі питання:

Розділ 1. Комплексна економічна оцінка діяльності підприємства на ринку.

1.1. Загальна характеристика підприємства (організаційно-правова форма підприємства, основні види господарської діяльності, місце підприємства на галузевому, національному та міжнародному ринку, репутація та імідж підприємства, загальна кількість працюючих, характеристика діючої організаційної структури (вид, переваги, недоліки), рівень ефективності управління підприємством).

1.2. Продукція (послуги) підприємства (сфера економічної діяльності за КВЕД, частка ринку, номенклатура та асортимент продукції (послуг), рівень диверсифікації, якість продукції (послуг), система управління якістю).

1.3. Ресурси підприємства: персонал підприємства (кількісний та якісний склад у динаміці за останні 3 роки діяльності, тенденції та чинники впливу), активи підприємства (склад і структура у динаміці за останні 3 роки, у т.ч. структура нематеріальних активів та методи їх оцінювання; ефективність використання основних засобів та оборотних активів), фінансові ресурси

(структура та співвідношення власних і залучених коштів, основного та оборотного капіталу, напрямки оптимізації).

1.4. Ланцюг створення вартості у підприємстві (опис основних процесів, визначення вузьких та слабких місць).

1.5. Система збуту та просування продукції/послуг підприємства (цінова політика, канали збуту, маркетингова комунікаційна політика).

1.6. Сильні та слабкі сторони підприємства.

Розділ 2. Стратегічне управління діяльністю підприємства на ринку в умовах конкуренції

2.1. Стратегія підприємства (опис місії, стратегічних цілей, виду стратегії, процесу формування стратегії, а за відсутності – пропозиції щодо їх формулювання та вибору).

2.2. Макро- та мікро- середовище діяльності підприємства (діагностика ринкового середовища підприємства).

2.3. Конкурентоспроможність підприємства (основні конкуренти, конкурентна позиція підприємства на ринку, конкурентна карта ринку, напрямки розвитку потенціалу конкурентоспроможності підприємства).

2.4. Інноваційна діяльність підприємства (інноваційна політика підприємства. досліджена та розробки, їх обсяги, нові технології, патенти, інноваційна продукція (послуги) за останні 5 р., інноваційні проекти, економічний ефект).

Розділ 3. Організація та основні інструменти економічного управління підприємством

3.1. Система бюджетування на підприємстві (види та принципи формування, порядок складання операційних бюджетів підрозділів підприємства та бюджету доходів і витрат, управління доходами та витратами підприємства, планування прибутку від операційної діяльності, аналіз та оцінювання виконання операційних бюджетів та бюджетів доходів і витрат).

3.2. Фінансова діагностика підприємства (аналіз та оцінювання показників (коефіцієнтів) фінансової стабільності, ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості, фінансових результатів, ділової активності, шляхи покращення фінансового стану підприємства).

Розділ 4. Соціальна відповідальність та культура підприємства

4.1. Соціальна відповідальність підприємства перед персоналом, клієнтами, бізнес-партнерами, громадою, державою та довкіллям (соціально- та екологічно-орієнтовані проекти, волонтерська діяльність, використання енергоефективних

та ресурсозберігаючих технологій, альтернативних джерел енергії, прозорість та підзвітність діяльності).

4.2. Підприємницька культура (формальні та не формальні правила і норми поведінки, звичаї та ритуали, стиль керівництва, спілкування та співробітництва, задоволеність працівників).

4. Бази практик

1. Здобувачі другого (магістерського) освітнього рівня проходять виробничу практику на відповідних базах згідно з вимогами програми практики та мають відповідати особливостям галузі, в якій працюватимуть випускники після закінчення ВНЗ.

2. Університет завчасно укладає угоди з базами щодо проведення виробничих практик здобувачів освіти. Взірець угоди подано у Додатку А.

3. Попередньо укладені угоди з підприємствами, установами, організаціями є основою для формування переліку баз практик та відповідного наказу.

4. Здобувач другого (магістерського) освітнього рівня може самостійно обрати місце проходження виробничої практики, попередньо узгодивши це із керівником практики від Університету.

5. Зміна бази практики можлива лише з поважних причин і лише до початку виробничої практики. Самостійно змінювати місце практики студент не має права.

6. Підприємство, обране базою практики, має відповідати певним вимогам:

- бути самостійним господарюючим суб'єктом;
- мати успішний досвід підприємницької діяльності на ринку не менше 2 років;
- проводити стандартизований облік і фінансову звітність;
- функціонувати як відкрита господарська система в ринковій економіці;
- займатись різними видами діяльності (виробничою, інвестиційною, фінансовою, маркетинговою, торгівельною, комерційною).

5. Організація проведення та керівництво практикою

Тривалість виробничої практики визначається освітньою програмою зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та навчальним планом даної спеціальності.

Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює керівник виробничої практики від університету. Навчально-методичне керівництво й виконання програми забезпечує кафедра економіки підприємства.

Розподіл студентів на практику проводиться кафедрою з урахуванням замовлень на підготовку спеціалістів, їхнього майбутнього місця роботи після закінчення навчання та сфери дослідницьких інтересів. Студенти можуть самостійно підбирати для себе бази проходження виробничої практики - суб'єкти підприємницької діяльності. У цьому випадку вони зобов'язані принести на кафедру угоду, підписану на обраному для практики підприємстві (див. Додаток А). Закріплення студентів за базами практики та призначення керівників від кафедри економіки підприємства оформляється наказом ректора університету.

Керівник практики від кафедри економіки підприємства:

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед відбуттям студентів на практику: інструктаж з техніки безпеки, а також правил поведінки у підприємницькому середовищі, надає програму та щоденник практики (див. Додаток В)
- повідомляє студентів про основні вимоги до написання та оформлення звіту, а також термінів його подання;
- здійснює контроль за своєчасним прибуттям студентів на бази практики;
- здійснює навчально-методичне керівництво під час проходження практики та контролює виконання її програми;
- оцінює результати проходження практики кожним студентом, дає письмову характеристику у щоденнику та відгук на Звіт про проходження виробничої практики;
- у складі комісії приймає захисти Звітів виробничої практики;
- звітує на засіданні кафедри про проходження студентами виробничої практики та її результати.

Студент, що скеровується на практику, зобов'язаний:

- до початку практики вивчити та підписати Інструкцію з охорони праці та техніки безпеки (Додаток Д);
- отримати від керівника виробничої практики з кафедри економіки підприємства настанови щодо організації та проходження виробничої практики, програму виробничої практики та консультації щодо оформлення усіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу виробничої практики;
- дотримуватись правил охорони праці та техніки безпеки;
- ознайомитись з правилами внутрішнього розпорядку підприємства та іншими нормативними документами, які регламентують роботу працівника, строго їх дотримуватись;
- разом з керівником від бази виробничої практики скласти календарно-тематичний план, відповідно до програми проходження виробничої практики з врахуванням специфіки та конкретних умов підприємства;

- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою виробничої практики, а також індивідуальні завдання керівників від кафедри та від підприємства;
- з максимальною ефективністю використати усі можливості, які дає проходження виробничої практики на підприємстві;
- поетапно заповнювати належним чином щоденник виробничої практики щодо основних результатів виконаної роботи та забезпечувати його доступність для перевірки;
- своєчасно підготувати та подати на кафедру Звіт про виконання програми виробничої практики;
- вчасно захистити Звіт виробничої практики з дотриманням встановлених термінів.

Усі роботи, що зафіксовані в щоденнику виробничої практики, повинні бути затверджені керівником практики від підприємства. Він пише в щоденнику висновок про роботу студента під час виробничої практики, де відображає: характеристику виконаної роботи, її якість, активність і дисципліну студента, участь студента в громадській роботі, а також зазначає загальну оцінку роботи студента під час виробничої практики.

За погодженням з керівниками виробничої практики студенти повинні один-два рази на тиждень звітувати на кафедрі про виконану роботу.

10. Методи навчання

Під час підготовки та проходження практики практикуються спільні зустрічі зі студентами. На них за допомогою мультимедійних засобів відбуваються обговорення ключових вимог до проходження практики. За допомогою бесід, демонстрацій, дискусій доводиться інформація, необхідна для успішного проходження практики й оформлення якісного звіту.

Основними методами навчання, що використовуються в процесі проходження “Виробничої практики” є:

- метод самостійного засвоєння студентами навчального матеріалу у вигляді практичного прикладного застосування на базі практики (спостереження, дослідження, пізнання, бесіда, пояснення, демонстрація, аналітика) та написання Звіту з виробничої практики на підставі спостережень, досліджень за діяльністю підприємства, самостійно опрацьованої базової літератури, додаткових джерел інформації (в т. ч. нормативно-правових документів) з метою конкретизації й поглиблення базових знань, необхідних умінь та практичних навичок (самостійна робота).
- метод передачі передбаченої програмою дослідженої інформації з бази виробничої практики (логічна письмова розповідь, пояснення та аналітичне

обґрунтування зібраних матеріалів з бази практики; демонстрація; бесіда; презентація) у формі написання звіту з виробничої практики та захисту.

- метод практично-орієнтованого засвоєння курсу з допомогою обговорення результатів проходження виробничої практики (доповіді, презентація, питання, відповіді) з метою набування умінь і практичних навичок (захист практики).

11. Методи контролю

Проходження «Виробничої практики» передбачає здійснення контролю за дотриманням студентами вимог.

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми практики. Письмовий Звіт разом зі щоденником, який затверджує керівник практики від підприємства, подається на рецензування керівнику практики від кафедри. Звіт з практики повинен відповідати вимогам щодо оформлення, змісту всіх розділів відповідно до програми та методичних рекомендацій.

До захисту звітів з практики допускаються студенти, які виконали програму практики, отримали позитивний відгук керівника практики від підприємства, що зафіксовано у щоденнику, вчасно та відповідно до вимог оформили і подали на кафедру звіт, а також щоденник практики із коротким описом результатів виконаної роботи на підприємстві згідно з календарним планом практики; із підписами, у зазначених місцях, керівника практики від підприємства та з усіма необхідними печатками («Прибув», «Вибув», «Відгук керівника практики про роботу студента та оцінка практики»).

Виділяють дві форми контролю:

1. Поточний контроль – здійснюється керівником виробничої практики від кафедри економіки підприємства та призначеним керівником від бази практики.

Об'єктами поточного контролю знань студентів з “Виробничої практики” є:

- 1) систематичність та активність роботи підчас проходження виробничої практики, що передбачає своєчасне заповнення щоденника практики;
- 2) виконання завдань передбачених програмою практики.

Поточний контроль за проходженням виробничої практики здійснюють з метою:

- надання допомоги студентам при виконанні програми практики;
- виявити й усунути недоліки при проходженні практики.

2. Підсумковий контроль – здійснюється в процесі захисту звіту з виробничої практики та передбачає також перевірку відповідності всіх документів.

Підсумкове оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів із навчальної дисципліни “Виробнича практика” здійснюється на основі результатів поточного та проміжного контролю за 100-бальною шкалою (диференційований залік).

Диференційований залік за виробничу практику виставляється з урахуванням:

- оцінки результатів виробничої та соціально-громадської роботи, поданої у відгуку керівника практики від підприємства;
- оцінки за оформлення звіту та щоденника, зазначеної у висновку керівника практики від кафедри;
- захист (презентація) Звіту здобувачем вищої освіти результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії.

Засоби контролю:

Засоби контролю	Кількість балів
Оцінка проходження практики керівником практики від підприємства (відгук та відмітки у щоденнику практики)	20
Якість оформлення звіту та відповідність вимогам методичних вказівок (оцінює керівник практики від кафедри)	10
Вичерпність і правильність виконання завдань практики (оцінює керівник практики від кафедри)	40
Захист студентом звіту практики (оцінює керівник практики та члени комісії від кафедри)	30
Підсумкове оцінювання	100

Критерії оцінювання враховують відвідування, основі складові звіту виробничої практики, роботу студента на базі практики, вміння аналізувати матеріал і виводити раціональні висновки, якість оформлення документів і вчасність подання інформації.

Поточне контролювання здійснюється протягом періоду проведення практик, а також під час бесід зі здобувачами вищої освіти у дні, встановлені кафедрою для консультування здобувачів вищої освіти. Підсумкове контролювання відбувається під час звітування про виконання програми практики. Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики.

Форма звітності здобувача вищої освіти з виробничої практики – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником практики від бази практики. Звіт разом з щоденником практики, завіреним керівником практики від підприємства подається на кафедру для реєстрації, після чого передається на рецензування викладачеві – керівнику практики від кафедри. За результатами рецензування науковий керівник зобов'язаний дати письмову рецензію. Позитивна рецензія є допуском до захисту звіту з виробничої практики. На титульному аркуші керівник практики робить позначку «Допускається до захисту» або «На доопрацювання», проставляє дату, свій підпис та прізвище. За необхідності доопрацювання поданого звіту з практики керівник у рецензії перераховує недоліки та пропонує здобувачу вищої освіти їх усунути. Після можливого доопрацювання здобувачем вищої освіти та

остаточного погодження змісту звіту з керівником практики від кафедри, звіт допускається до захисту. У випадку позитивної рецензії студент готується до захисту.

Студент захищає Звіт про практику перед комісією, до складу якої входять керівник практики від кафедри економіки підприємства та викладачі кафедри з фахових дисциплін. Формою звітності є диференційований залік. Захист звітів відбувається у терміни, визначені наказом Ректора університету. Оцінку за практику вносять до заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки студента за підписами членів комісії.

Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідування. Відвідання консультацій та бази практики є важливою складовою виробничої практики. Очікується, що всі студенти добросовісно дотримуватимуться календарного графіку проходження практики, відвідають настановчу лекцію перед початком практики та консультації з викладачем, щодо проходження виробничої практики. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідання бази практики, настановчої лекції чи консультацій перед їх початком. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом (згідно з наказом про проходження практики).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D		
51-60	E	задовільно	
0-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з “Виробничої

практики”, яка завершується диференційованим заліком, становить за поточну успішність 100 балів.

Підсумкова оцінка за практику відповідає таким критеріям оцінювання:

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	Екзаменаційна оцінка	Критерії оцінювання
90-100	A	Відмінно	Відмінно	Студент(-ка) повністю виконав(-ла) програму практики, що відображено в основних розділах звіту. Звіт оформлений відповідно до встановлених вимог. Вирішальне місце у звіті займають розрахунково-аналітичні таблиці, рисунки та діаграми, які характеризують різні аспекти діяльності суб'єкта підприємництва. Усі розрахунки проведені коректно на основі звітності та інших документів з бази практики. Запропоновані напрямки удосконалення господарювання. Наявна відмінна оцінка керівника практики від підприємства. Студент дає чіткі, повні та аргументовані відповіді на запитання членів комісії під час захисту звіту з практики
81-89	B	Дуже добре	Добре	Студент(-ка) виконав(-ла) програму практики, проте у звіті не розглянуті окремі питання (не більше двох), матеріали щодо яких були надані на базі практики. Звіт оформлений відповідно до встановлених вимог. Вирішальне місце у звіті займають розрахунково-аналітичні таблиці, рисунки та діаграми, які характеризують різні аспекти діяльності суб'єкта підприємництва. Усі розрахунки проведені коректно на основі звітності та інших документів з бази практики. Запропоновані напрямки удосконалення господарювання щодо розглянутих питань. Наявна позитивна оцінка керівника практики від підприємства. Студент(-ка) аргументовано відповідає на запитання членів комісії під час захисту звіту з практики.

71-80	С	Добре	Добре	Студент(-ка) виконав(-ла) програму практики, проте у звіті не розглянуті окремі питання (не більше двох-трьох), матеріали щодо яких були надані на базі практики. У звіті представлена достатня кількість розрахунково-аналітичних таблиць, рисунків та діаграм, які характеризують різні аспекти діяльності суб'єкта підприємництва. Проте при оформленні звіту допущені помилки, які мають другорядний характер і дозволяють в цілому визнати відповідний рівень підготовки студента(-ки) на підставі його (її) доповіді перед комісією. Допущені незначні помилки у відповідях на запитання під час захисту звіту, які студент(-ка) може самостійно виправити. Наявна позитивна оцінка керівника практики від підприємства.
61-70	D	Задовільно	Задовільно	Студент(-ка) виконав(-ла) програму практики, проте у звіті частина завдань, передбачених програмою практики, виконані неповністю. В окремих розділах відсутній аналіз показників, що характеризують господарську діяльність підприємства – бази практики. Наявна позитивна оцінка керівника практики від підприємства, яка, проте, містить зауваження. Під час захисту звіту з практики на запитання членів комісії студент(-ка) дає поверхові відповіді.
51-60	E	Достатньо	Задовільно	Студент(-ка) виконав(-ла) програму практики, проте у звіті частина завдань, передбачених програмою практики, виконані неповністю. В окремих розділах відсутній аналіз показників, що характеризують господарську діяльність підприємства – бази практики. Відсутні пропозиції щодо удосконалення практики господарювання. Наявна позитивна оцінка керівника практики від підприємства, яка, проте, містить зауваження. Під час захисту звіту з практики на запитання членів комісії дає поверхові відповіді.

Оцінку «незадовільно з можливістю повторного складання» отримують ті студенти, які не виконали програму практики: лише частково виконали завдання, передбачені програмою практики, у звіті, при розрахунках показників, допустили грубі помилки, отримали негативну характеристику та незадовільну оцінку керівника практики від підприємства. А також під час захисту звіту з практики давали нечіткі та неповні відповіді.

Студенти, що отримали сумарний бал нижчий, ніж 51 за національною шкалою, отримують оцінку FX за шкалою ECTS та скеровуються на повторний захист практики.

Студенти, які не виконали програму виробничої практики, негативно оцінені керівником практики від підприємства скеровуються на повторне проходження практики.

13. Рекомендована література

Базова:

1. Афанасьєв М.В., Білоконенко. Г.В Економічна діагностика: Навчально-методичний посібник. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2011. 296 с.
2. Бутинець Ф. Ф., Мних Є. В., Олійник О. В. Економічний аналіз. Практикум: навч. посібник для студентів вузів. Житомир : ЖІТІ, 2012. 416 с.
3. Економічне управління підприємством: навч. посіб. / за заг.ред. Н.М. Євдокимової. Київ: КНЕУ, 2011. 327 [1] с.
4. Євдокимова Н. М., Кірієнко А. В. Економічна діагностика : навч.-метод. посіб. для самост. вивчення дисципліни .Київ: КНЕУ, 2012. 110 с.
5. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник / І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершенюк Х.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
6. Кондрашихін А. Б., Пепа Т. В. Теорія та практика підприємницького ризику: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 224 с.
7. Косянчук Т.Ф., Лук'янова В.В., Майорова Н.І., Швиданенко В. В. Економічна діагностика: навч. посібник для студентів ВНЗ . Львів: Новий світ, 2012. 449с.
8. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика. 2-ге вид. [текст]: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 456 с.
9. Методичні рекомендації до проходження виробничої практики, написання та оформлення звіту для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, денної та заочної форм / В. О. Дмитрук, Б. І. Косович, І. В. Лисий, О. П. Осідач. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. 36 с.
10. Михасюк І., Косович Б., Лукашенко Т. Регулювання розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності в умовах економічної

- нестабільності: монографічний навчальний посібник. Львів : Ліга-Прес, 2020. 303 с.
11. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність [Текст] : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
 12. Управління конкурентоспроможністю підприємства: Навч. посібник / С. М. Клименко, О. С. Дуброва, Д. О. Барабась, Т. В. Омеляненко, А. В. Вакуленко. Київ : КНЕУ, 2006. 527 с.
 13. Підтримка бізнесу в умовах війни. URL: <https://business.diia.gov.ua/>.
 14. Посилкіна О.В., Світлична К.С. Економічна діагностика: навч. посіб. для студ. екон. спец. Харків: Вид-во НФаУ, 2014. 333 с.
 15. Посилкіна, О. В., Доровський О.В. Козирєва О.В. Конкурентоспроможність. Частина 1 : навч. посібник. Харків: НФаУ, 2017. 180 с.
 16. Посилкіна, О. В., Доровський О. В., Козирєва О.В., Деренська Я.М. Економічний аналіз. Частина 1. Теорія економічного аналізу: навч. Посібник. Харків : НФаУ, 2017. 142 с.
 17. Соціальний капітал як економічний ресурс: сутність та умови нагромадження : монографія / З.І. Галушка, І.І. Нафус. Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 248 с.
 18. Сумець, О. М. Стратегічний менеджмент : підручник. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с
 19. Стратегії розвитку бізнесу: теорія і практика : навч. посібник / Зоя Галушка, Олена Лусте. Чернівці: Чернівець. над. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 288 с.
 20. Швиданенко Г.О., Дмитренко А.І. Бізнес-діагностика підприємства: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2012. 121 с.

Допоміжна література:

1. Бізнес для соціальної відповідальності (Business for Social Responsibility). URL. <http://www.bsr.org>.
2. Закон України «Про інвестиційну діяльність». Відомості Верховної Ради України, 1991, № 47, ст. 646.
3. Вітлінський В. В., Верченко П. І. Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. К. : КНЕУ, 2012. 292 с.
4. Гетьман О. О., В. М. Шаповал. Економічна діагностика : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів Київ : Центр навчальної літератури, 2011. 307 с.
5. Економічна діагностика. Практикум / Т.Д. Костенко та ін. Київ: Центр навчальної літератури, 2011. 186 с.

6. Посилкіна, О. В., Деренська Я.М. Інвестиційні інструменти управління якістю : навч. посібник Харків : НФаУ, 2016. 152 с.
7. Корнєєва Т.І. Соціальна корпоративна відповідальність як невід’ємна складова управлінської звітності підприємства // Вчені записки. 2011. Том 1, № 26. С. 46-50.
8. Кусік Н.Л., Ковалевська А.В. Ефективність соціально відповідальної діяльності: взаємозв’язок з інвестиційним кліматом та привабливістю // Формування сучасних механізмів розвитку інноваційної сфери економіки: монографія. Сімферополь : ДІАЙПІ, 2013. С. 280-300.
9. Саєнко Ю. Соціальна відповідальність бізнесу: розуміння та впровадження. К., 2005. 30 с.
10. Сімченко Н.О. Соціально орієнтовані системи управління підприємствами: монографія. К. : ТОВ «ДКС – Центр», 2010. 340 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Державної служби інтелектуальної власності України. URL: <http://sips.gov.ua/>
3. Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва. URL: <http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/index>.
4. Головне управління статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Європейська корпоративна відповідальність. URL: <http://www.cseurope.org>.
6. Європейська мережа бізнес-етики (EBEN). URL: <http://www.eben.org>.
7. Концепція Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні. URL: <http://www.pfi.org.ua/index.php>.
8. Міжнародна соціальна підзвітність (SAI). URL: <http://www.sa-intl.org>.
9. Соціальна відповідальність бізнесу: розуміння та впровадження. URL: <http://www.un.org.ua/files.pdf>
10. Ліга Бізнес Інформ. URL: www.liga.net.
11. Урядовий портал Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
12. Національний банк України. URL: www.bank.gov.ua
13. Український центр економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова. URL: www.uceps.org
14. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
15. Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД). URL : <http://icps.com.ua/>
16. Світова організація торгівлі. URL: www.wto.org

УГОДА № _____
на проведення практики студентів
Львівського національного університету імен Івана Франка

місто _____ “ _____ ” _____ 20__ р.

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони Львівський національний університет імені Івана Франка (далі – Університет) в особі ректора Мельника Володимира Петровича, який діє на підставі Статуту Університету, і з другої сторони _____

_____ (назва підприємства, організації, установи)

(далі – база практики) в особі _____, (посада, прізвище та ініціали)

що діє на підставі _____ (статут підприємства, розпорядження, доручення)

уклали між собою цю угоду на проведення практики студентів:

1. База практики зобов’язується:

1.1. Прийняти студентів на практику згідно з календарним планом:

№ з/п	Шифр і назва напрямку підготовки, спеціальності	Курс	Вид практики	Кількість студентів	Терміни практики	
					початок	закінчення

1.2. Надіслати до Університету повідомлення встановленого зразка про прибуття на практику студента (ів).

1.3. Призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою.

1.4. Створити необхідні умови для використання студентами програм практики, не допускати використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

1.5. Забезпечити студентам умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов’язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчати студентів-практикантів безпечних методів праці. Забезпечити спецодягом, запобіжними засобами, лікувально-профілактичним обслуговуванням за нормами, встановленими для штатних працівників.

1.6. Надати студентам-практикантам і керівникам практики від навчального закладу можливість користуватись лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

1.7. Забезпечити облік виходу на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти Університет.

1.8. Після закінчення практики дати характеристику кожного студента-практиканта, в якій відобразити якість проходження практики.

1.9. Додаткові умови: _____

2. Університет зобов'язується

2.1. За два місяці до початку практики надати базі практики для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень – список студентів, яких скеровують на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити дотримання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися з студентами під час проходження практики.

3. Відповідальність сторін за невиконання угоди.

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно з законодавством про працю України.

3.2. Усі суперечки, що виникають між сторонами за цією угодою, вирішуються у встановленому порядку.

3.3. Угода набуває сили після її підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

3.4. Угода складена у двох примірниках: по одному – базі практики та Університету.

4. Місцезнаходження сторін і розрахункові рахунки:

Львівський національний університет
імені Івана Франка
вул. Університетська, 1
м. Львів, 79000

Назва _____
Керівник _____
Адреса _____
ЄДРПО/ЗКПО _____

Контактна особа

П І П _____

тел. _____

e-mail _____

Підписи та печатки:

Університет:

База практики:

М.П. «_____» _____ 20__ року

М.П. «_____» _____ 20__ року

Завідувач
навчальних, виробничих та
педагогічних практик Університету

Цікало В. М.

Львівський національний університет імені Івана Франка

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)

студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет (коледж) _____

Кафедра(циклова комісія) _____

освітній ступінь /
освітньо-кваліфікаційний рівень _____

напрямок підготовки /спеціальність _____

_____ курс, група _____

Студент _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

вибув з Університету

Декан факультету « _____ » _____ 20__ року

Печатка
факультету

Студент _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, в організацію, установу

Печатка
підприємства, організації, установи « _____ » _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка
підприємства, організації, установи « _____ » _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Керівники практики:
від Університету

(підпис)

(прізвище та ініціали)

від підприємства, організації, установи

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Відгук про роботу студента та оцінка практики

(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики

від підприємства, організації, установи

(підпис)

(прізвище та ініціали)

М.П.

« _____ » _____ 20 __ року

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

**Висновок керівника практики від Університету
про проходження практики**

Дата складання заліку « ____ » _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____

кількість балів _____

за шкалою ECTS _____

Керівник практики

від Університету _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Інструкція з охорони праці
для здобувачів вищої освіти під час проходження
виробничої, навчальної, педагогічної, науково-дослідної, переддипломної практик

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Ця інструкція визначає вимоги з охорони праці для здобувачів вищої освіти, які проходять усі види практик.
- 1.2. Практика здобувачів вищої освіти є невід'ємною частиною освітнього процесу і проводиться на базах практики, які відповідають вимогам поглиблення та закріплення теоретичних знань з певної освітньої програми.
- 1.3. Здобувачі вищої освіти проходять практику на базах практики, з якими Університет уклав відповідні договори. Відповідальність за організацію, проведення та контролювання практики покладена на керівників практики від Університету.
- 1.4. Перед проходженням практики керівники практики від Університету проводять із здобувачами вищої освіти інструктаж з охорони праці з відповідним документальним підтвердженням, надають консультації щодо оформлення усіх документів та контактні дані керівника практики.

2. ВИМОГИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ПРАКТИКИ

- 2.1. Здобувачі вищої освіти повинні своєчасно прибути на базу практики і отримати вступний інструктаж з охорони праці та первинний інструктаж з охорони праці на робочому місці з обов'язковим документальним підтвердженням.
- 2.2. Перед початком роботи здобувачі вищої освіти повинні оглянути своє робоче місце, перевірити його оснащення на відсутність пошкоджень та звернути увагу на наявність небезпечних та шкідливих чинників. Використання пошкодженого обладнання та його самостійний ремонт заборонені.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ПРАКТИКИ

- 3.1. Під час проходження практики здобувачі вищої освіти повинні виконувати тільки ті завдання, що передбачені програмою практики. Залучати здобувачів вищої освіти до виконання інших робіт заборонено.
- 3.2. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися вимог правил внутрішнього трудового розпорядку, які встановлені на базі практики. Заборонено залишати робоче місце без дозволу безпосереднього керівника практики.
- 3.3. У разі виявлення несправності обладнання припинити роботу та повідомити безпосереднього керівника практики.

4. ВИМОГИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ПРАКТИКИ

- 4.1. Після закінчення виконання завдань практики прибрати місце праці та передати його безпосередньому керівнику практики.
- 4.2. Після закінчення терміну практики прозвітувати про виконання завдань практики.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

- 5.1. У разі виникнення пожежі (горіння) негайно повідомити безпосереднього керівника практики та під його керівництвом вжити можливих заходів для гасіння (локалізації) пожежі наявними засобами пожежогасіння за умови відсутності небезпеки для життя.

5.2. За умови погіршення стану особистого здоров'я припинити виконання завдань та повідомити безпосереднього керівника практики.

З інструкцією ознайомлений _____

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

(шифр академгрупи)